

PAGBABAGO NG DISTRITO. MGA DISTRITO NG SENADO NG ESTADO. REPERENDUM.

- Ang botong “Oo” ay nag-aaproba, at ang botong “Hindi” ay tumatanggi, sa mga bagong distrito ng Senado ng Estado na iginuhit ng Komisyon ng mga Mamamayan sa Pagbabago ng Distrito.
- Kung ang mga bagong distrito ay hindi inaprobahan, ang mga linyang hangganan ng distrito ng Senado ng Estado ay iaakma ng mga opisyal na pinangangasiwaan ng Korte Suprema ng California.
- Ang mga distrito ng Senado ng Estado ay binabago tuwing 10 taon kasunod ng pederal na sensus.

Buod ng Tantiya ng Pambatasang Manunuri sa Netong Tama sa Pananalapi ng Estado at Lokal na Pamahalaan:

- Kung ang mga botante ay bumoto ng “oo” at inaprobahan ang mga mapa ng distrito ng Senado ng estado na sinertipikahan ng Komisyon ng mga Mamamayan sa Pagbabago ng Distrito, hindi magkakaroon ng tama sa pananalapi ng estado o mga lokal na pamahalaan.
- Kung ang mga botante ay bumoto ng “hindi” at tinanggihan ang mga mapa ng distrito ng Senado ng estado na sinertipikahan ng Komisyon ng mga Mamamayan sa Pagbabago ng Distrito, ang estado ay magkakaroon ng isang-beses na gastos na mga \$500,000 upang magtatag ng mga bagong distrito ng Senado. Ang mga county ay magkakaroon ng isang-beses na gastos na mga \$500,000 sa buong estado upang bumuo ng mga bagong mapa ng presinto at mga kaugnay na materyal sa halalan para sa mga bagong distrito.

PAGSUSURI NG PAMBATASANG MANUNURI

KASAYSAYAN

Lehislatura ng California: Senado at Asembleya. Ang California ay nahahati sa 40 distrito ng Senado ng estado, na may isang Senador na kumakatawan sa distrito ng Senado. Ang California ay nahahati rin sa 80 distrito ng Asembleya, may isang Miyembro ng Asembleya na kumakatawan sa distrito ng Asembleya. Ang Saligang-batas ng Estado ay nag-aatas sa distrito ng Senado at Asembleya na magtaglay ng humigit-kumulang na bilang ng mga residente na katulad ng ibang mga distrito ng Senado at Asembleya.

Pagpapasiya ng mga Hangganan ng Distrito. Bawat sampung taon, pagkaraang bilangin ng pederal na sensus ang mga taong naninirahan sa California, ang mga linya ng hangganan sa mga distrito ng Senado, Asembleya, Lupon ng Pagpantay, at mga distritong Pangkongreso ay iniakma. Bago ang 2008, ang Lehislatura ay responsable para sa pag-aakma ng mga hangganan ng distrito. Noong 2008 at 2010, inaprobahan ng mga botante ng estado ang mga Proposisyon 11 at 20, ayon sa pagkakasunod-sunod, inililipat ang responsibilidad para sa pagpapasiya ng mga hangganan ng distrito sa isang Komisyon ng mga Mamamayan sa Pagbabago ng Distrito.

Komisyon ng mga Mamamayan sa Pagbabago ng Distrito. Ang Saligang-batas ay nag-aatas na ang komisyon ay may 14 na miyembro, binubuo ng tatlong grupo ng mga nakarehistrong botante—5 na nakarehistro sa pinakamalaking partidong pampulitika sa estado, 5 na nakarehistro sa ikalawang pinakamalaking partidong pampulitika sa estado, at 4 na hindi nakarehistro sa alinman sa mga partidong ito. Ang mga kalapit na kahon ay nagsasabuo (1) ng prosesong ginagamit upang piliin ang mga komisyonado at (2) ang pamantayan na iniaatas ng Saligang-batas na isaalang-alang ng mga komisyonado kapag pinagpapasiyahan ang mga hangganan ng distrito.

Ang mga aksyon ng komisyon na magpatibay (o “magsertipika”) ng mga hangganan ng distrito ay nag-aatas ng pag-aproba ng siyam na komisyonado, kabilang ang hindi kukulangin sa tatlong botong “oo” mula sa bawat isa ng tatlong grupo ng mga komisyonado.

Ang Proseso ng Pagpili ng mga Mamamayan Na mga Komisyonado sa Pagbabago ng Distrito

Bawat sampung taon, 14 na komisyonado ang pinipili alinsunod sa tatlong-hakbang na prosesong ito:

- **Pagbuo ng Listahan ng Aplikante.** Sinumang nakarehistrong botante ng California ay maaaring mag-aplay. Ang Tagasuri ng Estado ay nagsasabi sa mga aplikante sa listahan kung sila ay may mga partikular na salungatan ng interes, binago ang kanilang kinasasapiang partidong pampulitika sa nakalipas na limang taon, o hindi bumoto sa hindi kukulangin sa dalawa ng huling tatlong pangkalahatang halalan.
- **Pagbawas sa Listahan ng Aplikante.** Pagkatapos suriin ang mga mapanuring kasanayan ng mga aplikante, pagiging walang-pinapanigan, at pagkaunawa sa pagkakaiba-iba ng California, at tatlong tagasuri ng estado ay pipili ng 60 pinakakuwalipikadong aplikante. Kasunod ang mga lider na pambatasan ay maaaring magtanggap ng hanggang 24 na pangalan mula sa listahan ng aplikante.
- **Pagpili ng mga Komisyonado.** Mula sa mga natitirang pangalan, ang Tagasuri ng Estado ay sapalarang bubunot ng unang walong komisyonado. Ang mga komisyonadong ito ay pipili ng panghuling anim na komisyonado mula sa nabawasang listahan ng aplikante.

Mga Pamantayan Ayon sa Saligang-batas Para sa Pagguhit ng mga Distritong Pampulitika

Kapag gumuguhit ng mga mapa ng bagong distrito, ang Saligang-batas ay tumutukoy na ang komisyon ay hindi maaaring magsaalang-alang ng mga partidong pampulitika, nanunungkulan, o kandidatong pampulitika. Kung posible, ang Saligang-batas ay nag-aatas sa komisyon na magtatag ng mga distrito na nakatutugon sa mga sumusunod na pamantayan (nakalista sa hanay ng prioridad):

1. Makatwirang kapantay sa populasyon.
2. Sumusunod sa pederal na Batas sa mga Karapatan sa Pagboto.
3. Magkakarati sa heograpiya.
4. Nagpapaliit hanggang maaari sa paghahati ng alinmang lunsod, county, lunsod at county, lokal na kapitbahayan, o lokal na komunidad ng interes.
5. Masinsin sa heograpiya.
6. Binubuo ang mga distrito ng Senado ng dalawang buo, kumpleto, at magkakarati na distrito ng Asembleya.

Reperendum. Ang Saligang-batas ay nagpapahintulot sa mga botante na salungatin ang mga mapa ng distrito na sinertipikahan ng komisyon sa pamamagitan ng proseso ng reperendum. Upang maging kuwalipikado sa isang reperendum para sa balota, ang mga tagapagtaguyod ay dapat magsunite ng mga petisyong pinirmahan ng isang tinukoy na bilang ng mga nakarehistrong botante. Ang isang sinalungat na mapa ay magkakabisa kung ito ay inaprobahan ng isang mayoriya ng mga botante ng estado. Kung ang isang reperendum ay tinanggihan ng mga botante ng estado, ang mapa ng distrito ay hindi magkakabisa at ang Korte Suprema ng California ang mangangasiwa ng pagbuo ng isang bagong mapa.

Mga Sertipikadong Mapa ng Distrito. Noong Agosto 2011, sinertipikahan ng komisyon ang isang set ng mga mapa na nagtatatag ng mga hangganan para sa Senado, Asembleya, Lupon ng Tagasingil ng Buwis, at mga distritong Pangkongreso. Noong Nobyembre 2011, ang mga tagapagtaguyod ay nagsunite ng mga pirma bilang suporta sa isang reperendum ng sertipikadong mga mapa ng distrito ng Senado. Ang mga tagapagtaguyod ay nagpetisyon sa Korte Suprema ng California na ipasiya kung aling mga mapa ang gagamitin sa primarya ng Hunyo at pangkalahatang halalan ng Nobyembre kung ang reperendum ay maging kuwalipikado sa balota. Napag-alaman ng hukuman na ang sertipikadong mga mapa ng distrito ng Senado “ay anyong sumusunod sa lahat ng pamantayang ipinag-uutos ng saligang-batas na nakalagay sa Saligang-batas ng California,” at nagpasiya na ang mga ito ay gagamitin sa primaryang halalan ng Hunyo 2012 at pangkalahatang halalan ng Nobyembre 2012.

MUNGKAHI

Ang reperendum na ito ay nagpapahintulot sa mga botante na aprobahan o tanggihan ang mga hangganan ng distrito ng Senado na sinertipikahan ng Komisyon ng mga Mamamayan sa Pagbabago ng Distrito. (Ang mga hangganan ng distrito ng Asembleya, Lupon ng Tagasingil ng Buwis, at Kongreso na sinertipikahan ng komisyon ay *hindi* napapailalim sa reperendum.) Ang mga kopya ng sertipikadong mga mapa ng distrito ng Senado ay kasama sa likod nitong patnubay na impormasyon para sa botante. Ang botong “oo” ay mag-aaproba sa mga distritong ito at ang botong “hindi” ay tatanggi sa mga ito.

Kung ang mga Botante ay Bumoto ng “Oo.” Ang mga hangganan ng distrito ng Senado na sinertipikahan ng komisyon ay gagamitin hanggang ang komisyon ay magtatag ng mga bagong hangganan batay sa pederal na sensus ng 2020.

Kung ang mga Botante ay Bumoto ng “Hindi.” Ang Korte Suprema ng California ay maghihirang ng mga “espesyal na master” upang magtatag ng bagong mga hangganan ng distrito ng Senado alinsunod sa mga pamantayan sa muling pagdistrito na tinukoy sa Saligang-batas. (Sa nakaraan, ang hukuman ay naghira ng mga retiradong hukom upang maglingkod bilang mga espesyal na master.) Ang hukuman ay magsesertipika ng mga bagong hangganan ng distrito ng Senado. Ang mga bagong hangganan ay gagamitin sa mga darating na halalan hanggang ang komisyon ay magtatag ng mga bagong hangganan batay sa pederal na sensus ng 2020.

MGA EPEKTO SA PANANALAPI

Kung ang mga botante ay bumoto ng “oo” at inaprobahan ang mga mapa ng distrito ng Senado na sinertipikahan ng Komisyon ng mga Mamamayan sa Pagbabago ng Distrito, hindi magkakaroon ng tama sa pananalapi ng estado o mga lokal na pamahalaan.

Kung ang mga botante ay bumoto ng “hindi” at tinanggihan ang mga mapa ng distrito ng Senado na sinertipikahan ng Komisyon ng mga Mamamayan sa Pagbabago ng Distrito, ang Korte Suprema ng California ay maghihirang ng mga espesyal na master upang magtatag ng mga bagong hangganan ng distrito ng Senado. Ito ay magreresulta sa isang-beses na gastos sa estado na mga **\$500,000**. Bilang karagdagan, ang mga county ay magtatamo ng isang-beses na mga gastos na mga **\$500,000** sa buong estado upang bumuo ng mga bagong mapa ng presinto at mga kaugnay na materyal sa halalan para sa mga distrito.